

WEES ALERT OP VOORJAARSPROBLEMEN

Zodra de bieten gezaaid zijn worden ook de ziekten en plagen van de suikerbiet actief. De ontwikkelende bietenplant is immers hun voedsel. In dit artikel een aantal zaken die u vanaf de zaai tot aan de gewassluiting kunt tegenkomen.

Verschillende schimmels kunnen wortelbrand in suikerbieten veroorzaken: *rhizoctonia*, *aphanomyces*, *pythium* en *phoma*.

Insecten en andere plagen kunnen behoorlijke schade veroorzaken, waarbij zelfs planten wegvallen. De belangrijkste vreters zijn hazen, ritnaalden en emelten. In natte voorjaren kunnen ook slakken schade veroorzaken op met name kleigronden. Hazen vreten van de bladeren van jonge planten. Ze bijten hierbij de bladeren allemaal op dezelfde hoogte af en volgen hierbij vaak de rij. Ritnaalden vreten ondergronds aan planten tot het zesbladstadium en emelten komen vaak 's nachts boven de grond om stengels door te vreten of bladeren aan te vreten tot aan het vierbladstadium. Slakken kunnen zowel boven als onder de grond vraat veroorzaken tot aan het tweebbladstadium. Indien u aantasting waarneemt, graaf dan met een mesje rondom de wegvallende plant om de veroorzaker terug te vinden.

Want als slakken de oorzaak zijn, dan kunt u deze nog bestrijden door slakkenkorrels te strooien. Tegen hazen, ritnaalden en emelten is na zaai niets meer te doen.

Aaltjes

Er zijn verschillende soorten aaltjes die suikerbieten kunnen aantasten. In het voorjaar zijn bietencysteaaltjes, wortelknobbelaaltjes en vrijlevende wortelaaltjes (trichodoriden) de meest voorkomende aaltjes. Aantasting is te herkennen doordat planten achterblijven in groei. Dit is het beste te zien op het moment van sluiten van het gewas. Aangetaste planten blijven dan vaak pleksgewijs (ver) achter. Het beste is om de planten voorzichtig met een schepje uit de grond te halen. Bij bietencysteaaltjes zijn witte, ronde cysten (ca. 1 mm groot) op de wortels

Vertakkingen en verdikkingen van de wortels door wortelknobbelaaltjes. Hierdoor blijven planten achter in groei.

zichtbaar met een loep. Wortelknobbelaaltjes zijn te herkennen aan verdikkingen op de wortels. Bovendien zijn de wortels vaak vertakt. Ook bij aantasting door vrijlevende wortelaaltjes vertakken de wortels, waarbij grote en kleine planten in de rij elkaar af kunnen wisselen. Op het moment dat u aantasting constateert is er in het seizoen niets meer aan te doen. Leg wel de plekken vast om aantasting in komende jaren (en ook in andere gewassen) te voorkomen.

Wortelbrand

Wortelbrand of kiemplantwegval wordt veroorzaakt door de schimmels *rhizoctonia*, *pythium*, *phoma* en *aphanomyces*. Om wortelbrand te voorkomen is al het pillenzaad behandeld met thiram en hymexazool. Thiram beschermt het zaad

onder andere tegen phoma en pythium. Hymexazool geeft in het kiemplantstadium een goede bescherming tegen de bodemschimmels aphanomyces en pythium. Bij zeer zware druk van schimmels, te lage pH of slechte structuur kunnen bieten toch worden aangetast. Aphanomyces veroorzaakt zogenaamde afdraaiers en kan de bieten ook later in het seizoen aantasten, waardoor insnoering en/of wortelrot ontstaat. Rhizoctonia kan ook bij de rhizoctoniaresistente rassen kiemplantwegval veroorzaken. Dit komt omdat de resistentie pas in het 6-8 bladstadium van de suikerbiet gaat werken. Preventie maatregelen voor veel kiemplantenschimmels in suikerbieten zijn een optimale pH,

een goede ontwatering en een goede bodemstructuur.

Versterkende rol

Planten die niet goed groeien hebben sneller en meer schade dan planten die goed kunnen groeien. Belangrijk is dus dat alle randvoorwaarden voor de teelt kloppen. Hierbij kunt u denken aan een goede bodemstructuur (tot onder de bouwvoor) een optimale pH en bemesting. Kloppen de randvoorwaarden niet, dan versterken ze de schade door ziekten en plagen.

Bram Hanse
Elma Raaijmakers

ZIEKTEN EN PLAGEN APPLICATIE

Voor de herkenning van ziekten en plagen van de suikerbiet is een online applicatie ontwikkeld (www.irs.nl). Deze applicatie is ook als app voor Android en iOS beschikbaar, de app vergemakkelijkt de diagnose in het veld. De ziekten en plagen app is ook oproepbaar via de IRS-app, maar ook separaat te downloaden en te gebruiken (zie www.irs.nl/app).

Play Store
(Android)

iTunes Store
(iOS)

KOM OOK NAAR DE PRAKTIJKDAG SUIKERBIETEN EN CICHOREI

Op 2 juli 2015 houden IRS en PPO een praktijkdag suikerbieten en cichorei. Deze praktijkdag vindt plaats op de PPO-locatie Vredepeel (Vredeweg 1, Vredepeel).

We bieden u een uitvoerig programma aan. Er is een doorlopende bedrijvenmarkt en via een geleide rondgang, die zowel 's morgens als 's middags plaatsvindt, kunt u kennis nemen van diverse thema's in suikerbieten en cichorei. Zoals: rassen, bemesting, bladschimmels, organische stof, diagnostiek en onkruidbeheersing.

Zie ook www.wageningenur.nl/suikerbietencichorei2015.

Rubriek onder verantwoordelijkheid van:

Postbus 32, 4600 AA Bergen op Zoom

Tel.: +31 (0) 164 274 400
Fax.: +31 (0) 164 250 962

irs@irs.nl
www.irs.nl

Eindredactie: Jurgen Maassen